

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Marthy

Megjelenik minden csütörtökön.

Kilenczedik évfolyam.	20. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely, 1911. május 18.
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér		Dr. Keith Ferencz várm. th. főjegyző.	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Árpád-utca 3. szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

188.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 2644—1911. alisp.
296—1911. kgy.

Tárgyalatik a 88492—I. B. 1910. sz. K. M. R. a. t. h. közuti alap 1911—12. évi költségvetésének megállapítása, a székelyudvarhely—parajdi t. h. közut kezdő szakaszának áthelyezése, a homoródfürdő—homoródszentmártoni viczinális közuton szükséges műtárgyak építésének segélyezése és a t. h. közuti program megállapítása iránt.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság elhatározza, hogy:

I. A jóváhagyott 1911—12. évi közuti költségvetést a szükséges intézkedések megtétele céljából az alispánnak kiadja.

II. Utasítja az alispánt, hogy a homoródfürdő—szentmártoni viczinális közut hidjainak kiépítéséről, a mennyiben később sem volna állami segély kieszakozhat, más viczinális közutak jogos igényeinek figyelembe vétele mellett a költségvetés VII. b. rovatán felvett összeg, valamint az esetleges megtakarítások terhére a lehetőség szerint intézkedjék. Az 1909—10. évi közuti költségeloirányzatban a székelyudvarhely—parajdi t. h. közut 139—26 km. közuti szakaszának áthelyezésére felvett 25000 korona erre a célra nem fordítható, mert a törvényhatóság ezen 88—115 %-os utszakasz áthelyezését forgalmi szempontból a legfontosabb és legsürgösebb teendőnek tartja s különben is ezen összegből csak 15000 korona áll rendelkezésre, mert az 1910. évi tetemes árvízkarok költségei, az államépítészeti hivatal személyi és dologi kiadásaihoz való hozzájárulásnak két évi 3000 K hozzájárulási többlete, a szentegyházafalu—székelysombori t. h. közut 8620—9104 km. szak. áthelyezési munkálatainál és a felsőboldogfalva—felsőrákosi t. h. közut 38.

sz. műtárgyánál fölmerült többkiadások a 10000 K felhasználását mellőzhetetlenné tették.

III. A székelyudvarhely—parajdi t. h. közut áthelyezendő kezdő szakaszának a t. h. közuti hálózatából való kihagyása és jövőbeli jellege iránt a törvényhatóság akkor fog határozni, ha a munkálatok létesítéséhez szükséges összeg biztosítva lesz.

A 49769—1907. K. M. R. alapján megállapított programmba ezen munkálat fel nem vehető, mert miután (mint az 50539—I. B. 1908. K. M. R. is megállapítja) a programmba fölvetett munkálatok költségei a miniszteriumnak a helyszínen kinjárt szakközegei által a legnagyobb takarékoság szemelött tartásával állapítottak meg s így megtakarítás előállítására számítani nem lehet, a kérdéses utáthelyezésnek a programmba való fölvétele föltétlenül azt eredményezné, hogy a vármegye közuti alapjának rendbe hozatala végett megállapított munkálatok közül egyesek, még pedig figyelemmel a kezdő szakasznak előirányzott 147000 koronát kitevő költségére, igen tetemesek volnának elhagyandók, a mi a fenti magas rendelet szerint is a közuti érdekek veszélyeztetésével járna és meg nem engedhető.

Az eddig szerzett tapasztalatok szerint is tetemes megtakarítások elérhetők az 1907. évben előirányzott költségekkel szemben a munkabérek folytonos emelkedése mellett nem lesznek, mert a szentegyházafalu—székelysombori ut 8620—9104 km. szakaszán foganatosított áthelyezés is az előirányzott 15604 K-val szemben a község által nyújtott 252072 K hozzájárulással 1948460 koronába került, a székelyudvarhely—parajdi t. h. közut 139—260 km. szakaszának áthelyezésére előirányzott 261000 koronával szemben a miniszteriumban tetemesen redukált egységarak mellett és a részletes költségvetés szerint 290000 koronát kellett előirányozni, de elégtelenek a műtárgyak helyreállítására előirányzott összegek is, mert az 1920. év előtt oly műtárgyak is lesznek újra építendő, vagy nagymértékben javítandók, melyek az 1907. évben jókarban voltak és a kimutatásokba fel nem vettek. A felsőboldogfalva—felsőrákosi közut 38. sz. műtárgya 3800 K összeggel

csak javításra volt előirányozva, s mégis 15700 K költséggel kellett teljesen újra építeni. A tölgy palló ára is annyira felemelkedett, hogy gazdaságosabb az előirányozott tölgy pallós hidak helyett végleges jellegűeket építeni a mi a költségeket némileg emeli és az árvízkarok és a szükséges rendkívüli sok műtárgy és a hegyek nagy esése mellett periodikusan visszatérnek.

A tervbe vett munkálatok apasztásához a törvényhatóság hozzá nem járulhat, mert azok tulnyomó része a székelyudvarhely—parajdi és felsőboldogfalva—felsőrákosi t. h. közutak rendkívül meredek szakaszainak áthelyezéséből áll s ezen közutak a közutak állami kezelésbe vételéről összeállított állami programmban az 1918—1920. években első sorban államosítandó közutak sorában vannak fölvéve s a törvényhatóság attól tarthat, hogy 8—11,5%-os szakaszokkal bíró közutak állami kezelésbe való vétele akadályokba ütközik, ezenfelül a közforgalom szempontjából imminens szükségét, az egész vármegye közönségének égető baját képező utáthelyezések elodáztatása sőt hosszu időre lehetetlenné tétele következnék be.

Ezért kéri a törvényhatóság a kereskedelemügyi miniszter urat, hogy a székelyudvarhely—parajdi t. h. közut kezdő szakasz áthelyezési munkálatainak 147000 korona költségének az 1912. évi állami költségvetési előirányzatba »Beruházások« IV. fejezet 1. cím alatt való beállítása iránt intézkedni kegyeskedjék, mint más ugyancsak államosítandó közutak költségei az 1911. évben fölvetettek s ezáltal ezen az 1918—1920. években első sorban államosítandó közutnak ugy a közforgalomra fontos, mint különleges helyzete folytán Székelyudvarhely r. t. városra rendkívül lényeges kiépítését az 1912. évben lehetővé tenni méltóztassék, annál is inkább, mert a 69649. I. B. 1910. sz. K. M. R. ben ugy az anyagi támogatást kilátásba helyezni kegyeskedjen, mint azt, hogy a közönségnek nem kell tartania az utalap pénzügyi egyensúlyának megzavarásától.

IV. Kereskedelemügyi miniszter ur a 49769—907. számú leirat alapján készített 2031. alisp., 14. kgy. 909. számú határozattal felterjesztett 1911—1920. évi építési programmot jóváhagyásra alkalmasnak nem találván, a m. kir. építészeti hivatal által készített, a vármegye alispánja által elénk terjesztett új programmot és az ahhoz képest összeállított 1909—1920. évre terjedő szabvány költségeloirányzatot, melybe az 1909. és 1910. évekre a zárszámadási eredmények, az 1911. és 1912. évre a jóváhagyott közuti költségeloirányzat adatai állítottak be, elfogadjuk és jóváhagyás végett az építési program és szabvány költségeloirányzat 2—2 példányával felszerelten ezen határozatunkkal kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz felterjesztjük.

Bármennyire óhajtuk a székelyudvarhelyi kezdő ezen utszakas mielőbbi, a közforgalmi igényeknek megfelelő áthelyezését, mégis előbbre kell helyeznünk, kereskedelemügyi miniszter ur kiküldöttjeivel egyetértőleg megállapított utáthelye-

zések sürgős keresztül vitelét azért, mert azok nem csak a jórészt fuvarozásból élő vármegyei lakosságunk vitális érdeke, de azért is, mert ezen tulmeredek, rendes terheléssel egyáltalán nem járható utszakaszaink a szomszédos vármegyék gazdasági termékeit piacunkra hozó közvetítő kereskedelmet is lehetetlenné teszi, mivel az u. n. pálfalvi, kénosi, oklándi, almási hágókon, melyek 8—10% emelkedéssel bírnak, 3—4 g. tehernél többet szállítani nem lehet, a Szentkeresztbánya—Lövete, Lövete—Homoródalmás közt lévő keskeny, 10—25 m mélységek mellett elvezető ugyan ily meredekségű utrészekeken pedig a terhelt járművekkel való közlekedés egyenesen veszélyes.

Udvarhelyvármegye az országnak legszerencsétlenebb fekvésű megyéje, csupa magas vízválasztók által szétszakított majdnem paralell völgyektől áll, csak egy 3036 km. hosszu helvi érdekű vasutja van, a többi székely vármegyékkel szemben is aránylag csekély állami közutja és rendkívül sok viczinális közutja van, a melyeknek fentartása a lakosságra a sok műtárgy és meredek szakaszok miatt rendkívül nagy terhet ró s mindezekért kéri a törvényhatóság a 49769—1907. sz. K. M. R. szerint megállapított építési program jóváhagyását.

V. Az uthálózatra vonatkozólag jelentjük, hogy az uthálózat kimutatás tétele alatti felsőboldogfalva—felsőrákosi közutra 1904. évi XIV. t.-cz. alapján foganatosított utépités befejeztével újból fölmerített és az ekkor talált helyes hosszúság 43990 km. vétetett fel a kimutatásba.

A 8. t. a. levő sárd—zsákod—szentdemeteri közut hossza egyfelől az 1904. évi XIV. t.-cz. alapján foganatosított utáthelyezés folytán 20 km-rel hosszabb lett, másrésztől a közut Kisküüllővármegye területén fekvő kezdő és végső szakasa (0—3100 és 27130—29500 km. 4470 km.) is Udvarhelyvármegye kezelésébe adatott át. Ezen közut hossza is közvetlen felméréssel állapított 29500 km-ben meg. Megjegyzi a törvényhatóság, hogy ezen közutat teljes hosszában Udvarhelyvármegye tartja fenn a közbeeső 5931—11200 km. szakasszal együtt, mely Kisküüllővármegye területére a beruházási munkálatok folyamán helyzetetett át s ezek szerint az Udvarhelyvármegye által fentartott t. h. uthálózat hossza tényleg 212135 km. Kérjük ezen jelentés tudomásul vételét.

VI. A m. kir. államépítészeti hivatal utiatalánya a 10900—1909. sz. rendeletével jóváhagyván, minthogy az ut hossza az 1911. évben nem változik, a beutazások száma is az előzőleg megállapított 6 marad, az 1912. évben pedig a fenyédzetelaka—gyergyótekerőpataki közut már állami kezelésbe vétetvén, a beutazások számát a 2200 K utiatalányért 8 ban állapítjuk meg.

Ezen határozat a hivatalos lapban közzé teendő és a közzétételt követő 8-ik naptól számított 15 napon belül kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz megfelelbezhető, a felelbezés az alispánnál adandó be.

A felelbezési határidő elteltével, a netán be-

érkező felebbezésekkel együtt a határozat kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz felterjesztendő.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1911. évi április hó 22-én tartott tavaszi rendes közgyűléséből.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

189.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 732—1911. alisp.

Tárgy: Az 1911. évi utadó kivetése tárgyában.

Valamennyi községi és körjegyző urnak és Székelyudvarhely r. t. város tanácsának.

Utasítom, hogy az 1911. évre szóló utadó kivetését az 1890. évi l. t.-cz. 23. §-a alapján haladéktalanul eszközölje és a lajstromokat a járási számvizsgáló által leendő felülvizsgálat és érvényesítés végett a járási főszolgabíróhoz késedelem nélkül terjessze be.

Figyelmeztetem, hogy a törvényhatósági utadók kiróvása akként eszközölnendő, hogy mindazok, akiknek egyenes adójuk 1 fillértől 30 koronáig terjed és emellett igás állatokkal nem rendelkeznek, 3 korona kézimínimális utadóval róvandók meg, akiknek pedig évi egyenesadójuk 1 fillértől 60 koronáig terjed és ezen kívül 2 vagy több igavonó állattal is bírnak, 6 korona igásmínimális utadóval, a mennyiben azután igás állatokkal bíró adózók évi egyenes adója a 60 koronát is meghaladja, 10⁰/₀-os utadóval róvandók meg. Végül mindazon önálló férfiak, kik 18 életévet betöltöttek de a 60-ikat még el nem érték, a mennyiben munkabírók az idézett törvény 25. §-a szerint lesznek utadó tartozásuk fejében meg róvandók.

Minden község előjárósága, amikor az utadó lajstromban az adózó felek neveit elő írja és az adót bejegyzzi, a külbirtokosokat fizetett adóösszegekkel együtt vegye fel, s a lajstrom végén egyidejűleg egy külön kimutatásba foglalva azok neveit és egyenes adójuk összegét feltétlenül közöljék azon község előjáróságával, ahol külön a birtokos lakhelye van, hogy az az illető birtokosnak lakhelyén fizetett egyenes adójához a külbirtok után fizetett egyenes adó összegét is odajegyjeze, s így ilyen esetben is az adófizető, minden a megye területén levő vagyona után csak egy helyen és egy összegben róvassék meg utadóval.

Ha a külbirtokos a vármegye területén kívül lakik, a fenti kimutatás készítése mellőzendő, de ez esetben az illető utadóval megróvandó, amennyiben évi egyenes adója a 2 koronát meghaladja.

Tehát ilyen esetben 2 korona egyenes adón alól utadó nem róvandó ki.

Utasítom arra is, hogy ha az utadó kiróvás

ellen folyományok történnek, az utadó lajstrom betérjesztésével egyidejűleg ezen folyományok is betérjesztendők.

Ertesítem egyuttal, hogy az utadó lajstromok kiküldése iránt a bejelentett szükség szerint a számvétség fog intézkedni.

Székelyudvarhelyen, 1911. évi április hó 13-án.

Sebesi, alispán.

190.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 3438—1911. alisp.

Valamennyi községi és körjegyzőnek.

Közzététel céljából értesítem czímet, hogy az 1879-ik évi XXIII. törvényczikk értelmében szervezett m. kir. honvéd hadapród iskolákban az 1911—12. tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó és a »Budapesti Közlöny«-ben is megjelenő pályázati hirdetményt a járási főszolgabírói hivatalok részére kiadtam s ottan bárki által a hivatalos órák alatt megtekinthető.

A pályázati hirdetmény a vármegyei levéltárban is megtekinthető a hivatalos órák alatt.

Székelyudvarhelyen, 1911. évi május hó 10 én.

Sebesi, alispán.

191.

M. kir. honvédelmi miniszter.

45653—24. szám.

Udvarhelyvármegye közönségének.

A császári és királyi közös hadseregbeli hadapródiskolákban magyar honos ifjak részére fentartott és az 1911—12. tanév kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi, magán alapítványi és tandíjfizetési helyekre vonatkozó és a »Budapesti Közlöny« hivatalos részében is közzétett »Pályázati hirdetmény«-t oly felhívással küldöm meg a törvényhatóságnak, hogy annak saját területén és minél szélesebb körben leendő közhírré tétele végett azonnal intézkedjék.

Ezen hirdetménynek a középiskolákban és polgári iskolákban leendő közzétételére a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat egyidejűleg felkértem.

Egyuttal felhívom a törvényhatóságot, hogy igyekezzék társadalmi uton odahatni, hogy a lovassági és a traiskircheni tüzérségi hadapródiskolákba való felvételre a magyar ifjak nagyobb számmal pályázzanak, mert ezen hadapródiskoláknak párhuzamos magyar osztályai csakis akkor állíthatók fel, ha azokba elegendő számú magyar ifju jelentkezik.

Végül megjegyzem, hogy az érdeklődők a cs. és kir. hadapródiskolák bővebb ismertetésére szolgáló »Tájékoztató«-kat a honvédelmi minisz-

terium segédhivatali főigazgatójától a folyó évben is díjtanuln kaphatják.

Budapest, 1911. évi május hó 2-án.

A miniszter helyett:

Karátson s. k., államtitkár.

Szám: 3437—1911. alisp.

Valamennyi községi és körjegyzőnek.

Fenti miniszteri leiratot azon felhívással közlöm közzététel céljából, hogy a vonatkozó pályázati hirdetemény a járási főszolgabírói hivatal és a vármegyei levéltárban is megtekinthető hivatalos órák alatt.

Székelyudvarhely, 1911. évi május hó 10-én.

Sebesi, alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények

192.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz.: 3572—1911. alisp.

Tárgy: Zemplénavármegye közönségének meghívója a Kossuth Lajos és Kazinczy Lajos sátoraljaujhelyi szobrának leleplezésekor tartandó ünnepélyre.

A vármegye közönségének.

Fenntjelzett meghívásról a közönséget értesitem. Egyuttal jelzem, hogy Zemplénavármegye f. évi május 27-én, 28-án és 29-én tartja a leleplezéssel kapcsolatos ünnepségeit. Az ünnepségeken való részvételre akár nálam, akár közvetlenül a zemplénavármegyei alispánnál május 20-ikáig kell jelentkezni.

Székelyudvarhely, 1911. május hó 12-én.

Sebesi, alispán.

193.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám: 3397—1911. alisp.

Tárgy: A »Gazdák Biztosító Szövetkezete« szervezésének elősegítése.

Székelyudvarhely város tanácsának és valamennyi község előljáráóságának.

A »Gazdák Biztosító Szövetkezete« brassói vezérképviselőségének bejelentéséből értesültem, hogy némely község előljáráósága az említett szövetkezethez a községben való ismertetését és terjesztését eltiltotta.

E bejelentésre való tekintettel felhívom a czimzett hatóságokat, hogy az említett szövetkezet biztosítási ügyletkötései, illetve taggyűlései elé akadályt ne gördítsenek, mert az 54335—902. K. M. sz. elvi határozatból kivehetőleg is a biztosítási ügyletek kötésére a megrendeletek gyűjtését tilalmazó 1900: XXV. t.-cz. 1. §-a nem vonatkozik. Másfelől azonban éppen a »Gazdák Biztosító Szövetkezete« érlelkében a belügyminiszter ur 1899. évi 92352. sz. körrendelete kimondotta, hogy a törvényhatóságoktól az illető szövetkezet terjesztésének támogatását elvárja.

Ezek szerint tehát a czimzett hatóságoknak a nevezett szövetkezettel szemben akadályozólag fellépniök nem szabad, sőt ellenkezőleg annak iteni szervezkedését inkább elősegíteni kötelesek.

Székelyudvarhely, 1911. évi május hó 5-én.

Sebesi, alispán.

194.

19,137—1911. VI-a. B. M. számú körrendelet.

A hernyó, vértetű és cserebogár irtás tárgyában kiadott rendeletek ellenőrzése.

Valamennyi törvényhatóságnak.

A hernyó-, vértetű- és cserebogárirtás tárgyában a m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 1911. évi január hó 22-én 5000—1911. szám alatt kiadott körrendeletével kapcsolatban az irtásnak a csendőrség által való ellenőrzése tárgyában valamennyi csendőrkerületi parancsnoksághoz jelen szám alatt intézett körrendeletemet azzal a felhívással közlöm (a czimmmel), miszerint utasítsa az erre illetékes alantás hatóságait, hogy a m. kir. csendőrség közegei által tudomásukra adott mulasztások törvényes megtorlása érdekében kötelességüket lelkiismeretesen s felelősség terhe alatt teljesítsék.

Budapesten, 1911. évi április hó 19-én.

A miniszter helyett:

Dr. Némethy Károly s. k., államtitkár.

Melléklet 19,137—1911, VI-a. B. M. számú körrendelethez;

19,137—1911. V-b. B. M. számú körrendelet.

Hernyó-, vértetű- és cserebogárirtás ellenőrzése a csendőrség által.

Valamennyi m. kir. csendőrkerületi parancsnokságnak.

A földmivelésügyi miniszter urnak a hernyó-, vértetű- és cserebogárirtás tárgyában kiadott körrendeletét oly felhívással küldöm meg a kerületi parancsnokságnak, miszerint alárendelt őrszeit azonnal megfelelően utasítsa, hogy a mezőgazdaság megvédésére szükségesnek bizonyult ezen intézkedés kellő végrehajtását biztosítandó, kisérjék

figyelemmel vajjon a gyümölcs- és más lombos fákról a hernyófészkek, valamint a tüzi taplóhoz hasonló 1—2 koronás nagyságu — az akáczfák derekán is látható — sárgás színű tojáscsomók (a gyapjas pille tojása) leszedettek-e; amennyiben pedig a járőr megfigyelése során azt tapasztalná, hogy az említett fák márczius közepéig a kellő módon meg nem tisztítottak, vagy hogy május havában a birtokosok nem szedetik a cserebogarakat úgy erre a mulasztásra ha lehetséges magát a birtokost is, de okvetlenül a legközelebb található helyi hatóságot figyelmeztesse az ily esetekben kötelességszerűen gyakorlandó eljárásra.

Budapesten, 1911. évi február hó 11-én.

A miniszter meghagyásából:

Szabó s. k., miniszteri tanácsos.

Sz.: 3332—1911. alisp.

Székelyudvarhely rendezett tanácsu város polgármesterének, a három járási főszolgabíróknak, valamennyi községi és körjegyzőnek s a községi előjáróságoknak.

Hivatkozással a földmivvelésügyi miniszter urnak a vármegyei hivatalos lap folyó évi 7. számában is már közölt 5000—1911. VI. 2. sz. körrendeletére és az ezzel kapcsolatosan kiadott 929—1911. sz. rendeletre, valamint a hivatalos lap 10. számában megjelent 1523—1911. sz. rendeletre a legpontosabb alkalmazkodás végett kiadom. A polgármester és főszolgabíró urakat pedig ismételtlen figyelmeztetem, hogy a földmivvelésügyi miniszter ur idézett 5000—1911. sz. körrendeletének 11 pontjában felorult kérdésekre vonatkozó jelentéseiket folyó évi október hó 10-ik napjáig hozzám betérjeszteni el ne mulasszák.

Székelyudvarhelyen, 1911. május 4-én.

Sebesi, alispán.

195.

M. kir. földmivvelésügyi miniszterium Erdélyrészi (Székelyföldi) Kirendeltsége Marosvásárhely.

ad. 2308—1911. szám.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy a vármegyeje területén az 1911. évben feljavítás alá kerülő községi és közbirtokossági közlegelők munkaterveit és költségelőirányzatait a m. kir. földmivvelésügyi miniszter ur ez évi április hó 19-én 17,930. XII-3. szám alatt kelt rendeletével jóváhagyta és azok foganatosításának kérésztüvelével az erdélyrészi miniszteri kirendeltséget bízta meg. Nevezett miniszter ur az érdekelt legelőbirtokosoknak abban az esetben, ha a munkálatokat a terveknek megfelelően sikeresen elvégzik, a következő államsegélyeket helyezte kiállításba:

1. Oroszhegyi közbirtokosságnak	746	koronát
2. Héjjasfalvi	»	720 »

3. Recsenyédi közbirtokosságnak	790	koronát
4. Homoródjánosfalvi	»	240 »
5. Bethlenfalvi	»	2000 »
6. Fiatfalvi	»	655 »
7. Homoródbenei	»	380 »
8. Szentlászlói	»	715 »
9. Kadicsfalvi	»	365 »
10. Székelyszállás községnek	»	818 »
11. Tordátfalvi legelőtársaságnak	»	211 »
12. Siménfalvi közbirtokosságnak	»	430 »
13. Homoródszentpáli	»	430 »
14. Bardoczi	»	950 »
15. Szentegyházásfalusi	»	160 »
16. Olaszteleki	»	720 »
17. Székelyderzsi	»	660 »
18. Székelyzsombor községnek	»	420 »
19. Lövétei közbirtokosságnak	»	1260 »
20. Homoródújfalusi	»	940 »
21. Érked községnek	»	610 »
22. Székelyszentkirályi közbirtokosságnak	»	505 »
23. Zetelaki közbirtokosságnak	»	890 »
24. Homoródszentpéteri	»	1035 »
25. Kányádi	»	1010 »
26. Kápolnásfalusi	»	345 »
27. Oklándi	»	735 »
28. Felsőrákosi volt urbéres és erdőbirtokosságnak	»	750 »
29. Kisbaczoni közbirtokosságnak	»	875 »
30. Újszékelyi	»	850 »
31. Sándorfalvi	»	799 »
32. Erdőfülei	»	1530 »
33. Vargyasi kisbirtokosságnak	»	1200 »
34. Székelykeresztur-Kereszturfalvi székely legelőbirtokosságnak	»	918 »
35. Szederjesi volt urbéres birtokosságnak	»	980 »

Összesen . 26642 koronát,

mely összegből a feljavítással járó kiadások fedezésére egyelőre legfeljebb 18,000 (Tizennyolc-ezer) koronáig terjedhető hitel felhasználására adtam a kirendeltség udvarhelyvármegyei megbízottjának felhatalmazást.

Egyidejűleg utasítottam a kirendeltség említett megbízottját aziránt, hogy a szóban forgó községi és közbirtokossági közlegelők feljavítása érdekében szükséges munkálatoknak megkezdése és fokozatos végrehajtása iránt saját hatáskörében megfelelően intézkedjék.

Amikről alispán urat értesítve, tisztelettel kérem, hogy tekintettel az elhanyagolt közlegelők feljavításának nagy jelentőségére és az actio részéről arra fordított nagy áldozatokra, méltóztatásuk ez ügyet közigazgatási részről is a leghatásosabban támogatni.

Marosvásárhely, 1911. évi május hó 3-án.

Koós, s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 3536—1911. alisp.

A járási főszolgabíróknak, a községi és kör-

jegyzőknek, a községi előjáráságnak.

Tudomásvétele végett közlöm.

Elvárom, hogy ezen elsőrendű közérdekű ügyben Czim a saját hatáskörében is mindent megtesz, hogy a legelő feljavítási munkálatok pontosan és jól keresztülvitessenek.

Székelyudvarhely, 1911. évi május hó 10-én.

Sebesi, alispán.

196.

Másolat: a 37044—20-a. számhoz.

123000—20-a. 1910. szám.

Körrendelet.

(Az igazolványos altiszteknek a vármegyei törvényhatóságoknál rendszeresítve levő járási és központi irtóki állásokra való alkalmazása.)

Annak a kettős czélnak elérése érdekében, hogy egyfelől az igazolványos altiszteknek az 1873. évi II. t.-cz. alapján a vármegyei törvényhatósági járási irtóki állások elnyerésére való joga akadálytalanul érvényesíthető legyen, másfelől pedig, hogy e jog érvényesítése a járási irtóki állásokkal járó teendők kellő ellátásához fűződő közigazgatási érdeket ne veszélyeztesse: a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg a következőket rendelem.

1. A vármegye törvényhatóságánál rendszeresítve levő járási irtóki állásokra csak oly, az 1873. évi II. t.-cz. alapján hivatalnok állásokra jogosító igazolvánnyal ellátott és az 1883. évi I. t.-cz. 19. §-ában megkövetelt iskolai végzettséggel (négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű bizonyítvány) bíró altisztek tarthatnak igényt, a kik, valamely járási szolgabírói hivatalban, az irtóki állással járó teendő elsajátítása végett próbaszolgálatot sikerrel teljesítettek.

2. Ily próbaszolgálat teljesítésére jogosultak:

a) az ezen körrendelet I. pontjában említett igazolvánnyal ellátott és az ott jelzett iskolai bizonyítvánnyal bíró altisztek;

b) igazolvánnyal még el nem látott, de tényleges katonai (honvédségi, csendőrségi) szolgálatauk 12. évben álló mindazon altisztek, a kik az I. pontban említett iskolai végzettséggel rendelkeznek.

3. A próbaszolgálat teljesítésének megengedését írásbelileg azon törvényhatóság főispánjától kell kérni, a mely törvényhatóság valamely közigazgatási járásában az illető altiszt próbaszolgálatot teljesíteni óhajt. A kérvényhez a már esetleg elnyert igényjogosultsági igazolvány és az iskolai bizonyítvány vagy ezek hiteles másolata csatolandó. Az engedélyt a főispán az alispán meghallgatásával adja meg s kijelöli a járást, a melyben a próbaszolgálat teljesítendő.

4. A szolgálati uton benyújtott ily kérvényeket a mennyiben a folyamodó igazolvánnyal már ellátottat, az előjáró parancsnokság, a szükséges

minősítvényi iratok csatolása mellett, jelen rendeletre való hivatkozással az illető főispánnak közvetlenül megküldi; az igazolvánnyal még el nem látott, de 12. szolgálati évükben álló altisztek ily kérvényeit azonban, az illető főispánhoz leendő elküldés előtt nekem bemutatja.

5. A próbaszolgálat 3 hónapnál rövidebb nem lehet és legfeljebb 6 hónapra terjedhet, a mely idő alatt, az ezen szolgálatot teljesítő altiszt, az 1873. évi II. t.-cz. végrehajtása tárgyában ugyanazon évi április hó 8-án 13566—IV. szám alatt kiadott utasítás 10. pontja értelmében katonai illetményeinek élvezetében marad.

6. A próbaszolgálat végeztével az illető járás főszolgabírója hivatalos bizonyítványt állít ki arról, hogy az altiszt a próbaszolgálat alatt elsajátította e azon ismereteket, a melyek a járási irtóki állással egybekötött teendők elsajátításához általában szükségesek.

7. Az ily hivatalos bizonyítványt nyert s igényjogosultsági igazolvánnyal is ellátott altisztek bármely járásban levő irtóki állásra képesítéssel bíróknak tekintetnek, s tőlük ezen állások elnyeréséhez más különleges ismeretek beigazolása — kivéve az egyes vidékeken divó s az állás hivatásszerű betöltéséhez mulhatatlanul szükséges nyelv ismeretét — nem követelhető.

8. Mindezen rendelkezések kizárólag csak a járási irtóki állásokra vonatkoznak és semmi tekintetben sem korlátozzák az igazolványos altiszteknek, az ugyancsak a vármegyei törvényhatóságoknál rendszeresítve levő ugynevezett »központi irtóki« állások elnyerésére való igényjogosultságát, a mely állásokra az igazolványos altisztek minden előzetes próbaszolgálat teljesítése nélkül, tisztán csak a hivatalnok állásokra jogosító igazolványuk és a négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai bizonyítványuk alapján alkalmazandók.

Budapest, 1910. évi november hó 25-én.

A miniszter helyett:

Karátson s. k., államtitkár.

V. Pályázatok. hivatalos hirdetések és körölvények.

Hirdetmény. (582—1911. szám.) A Csiszér György-féle alapítványról alkotott és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter által jóváhagyott alapítólevél rendelkezése értelmében közhírré tesz, hogy az alapítványnak 1910. évi 660 K. 36-filler kamat jövedelméből

1. 175 (egyszázhetvenöt) K. 09 fill. továbbra tökécsittetik.

2. 44 (negyvennégy) K. 03 fillér a háztartási pénzalaphoz csatolatik.

3. 146 (egyszáznegyvenhat) K. 74 fillér Székelyvécze község előjáróságának az alapítólevélben meghatározott iskolai cizélokra adatik ki.

4. 294 (kettőszázkilencvennégy) K. 50 fillér

az alapító levélben meghatározott kiskorúak nevelési költségeire fordítatik.

Felhivatnak mindazok az érdekeltek, kik a 4. pont alatt megjelölt összeg elnyerése iránt pályázni óhajtanak, hogy ez iránti folyamodványaikat 1911. évi *junius hó 10 ikéig* bezárólag Udvarhelyvármegye alispáni hivatalához adják be.

Akik fenti határidőig folyamodványaikat be nem nyújtják, esetleges jogosultságukat az 1911. évre elvesztik.

Székelyudvarhely, 1911. évi május hó 10-én.
Sebesi alispán.

Pályázati hirdetmény. (1343—1911. szám.) Farkaslaki körbábai állás megüresedvén, annak betöltésére pályázatot hirdetek. Felhivom mindazokat, kik ezen állást betölteni óhajtják, hogy pályázati kérésüket 1911. évi *junius hó 1-éig* ide adják be.

Fizetés 180 K. és a szabályszerű mellékdijak. Székelyudvarhely, 1911. évi május hó 12-én.
Szabó Nándor, főszolgabíró.

Hirdetmény. Kereskedelemügyi miniszter ur 24503. számú rendeletével megengedte, miszerint Felsőrákos községben Felsőrákos község forgalmkörével postai ügynökséget létesítsenek, mely a baróti posta- és táv. hivatallal naponkinti gyalogküldöncz postáját urtján köttetik össze.

A postai ügynökség korlátolt naponként legfeljebb három órai szolgálatot végző hivatal rendszerint csak postakezelési teendőket végez. Feladhatók, illetve kifizethetők a) közönséges levélpostai küldemények, b) ajánlott levelezés, mely lehet utánvételes s tartalmazhat postai megbízást is, c) postautalvány, d) csekk és postatakarék-betét, e) pénzeslevélés f) csomagok, ezek utánvételrel terhelve is.

A postai ügynökség vezetője lehet az illető községben levő tanító, lelkész, jegyző, kereskedő, gazdász, vagy más értelmiségénél fogva alkalmas 18 évet betöltött, erkölcsileg és politikailag kifogástalan, rendezett anyagi viszonyok között élő s kellő biztosítékot nyújtani képes egyén (férfi vagy nő, kinek más foglalkozása, illetve jövedelme is van) továbbá minden nyugdíjas tisztviselő, altiszt, vagy bármely más nyugdíjas egyén, kit a szolgálattal szerződésileg a posta- és távraizgazgatóság biz meg.

A postai ügynök, valamint helyettese a posta kezelési szabályokat feladatához mért terjedelemben elsajátítani tartozik s az előbbi a posta- és táv. igazgatóság által kijelölendő bizottság előtt vizsgát tenni köteles.

A postai ügynök munkajutaléka: Egyszáznyolcvan (180) K. s a szállítási átalány: Kettőszáznegyven (240) K., melyért a 4-42 km. távolságra eső Barótra s vissza a posta- és táv. igazgatóság által megállapítandó menetrend szerint naponként egyszer közlekedő gyalogkldöncz postajaratot köteles fentartani.

A kinevezendő postai ügynök állásának elfoglalása előtt Egyszáz (100) K. készpénzbiztosítékot köteles letenni s a szerződés megkötésével járó költségeket is hordozni tartozik.

A megbízhatóság és alkalmazhatóságon kívül előnyben részesülnek azok, akik a fentebb jelzett biztosítékon kívül más külön biztosítékot (jelzalog vagy készpénz) is letenni hajlandók.

A javadalmazás fejében az ügynök a postakezelésre alkalmas helyet ingyen átengedni, a szolgálatot pontosan ellátni, az illető községben a kézbesítést végeztetni köteles. Tájékozas végett megemlítem, hogy az erre vonatkozó utasítások az 1911. évi P. T. R. Tára 19. sz. található meg.

A pályázati hirdetmény közzététele iránt ké-sőbb fognak intézkedni.

Árverési hirdetmény. (405—1911. szám.) Közhírré teszem, hogy Kíssolymos község tulajdonát képező korcsma és szatócs üzlet helyiség, 2 lakó szoba, 1 kamra, 1 pincze, 1 táncz terem és 1 jégveremmel nyilvános árverésen Kíssolymos község házánál 1911. évi *május hó 26-án* d. u. 4 óraker három egymás után következő évre, a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 600 K.

Árverési feltételek a kíssolymosi községi bírónál megtekinthetők.

Kíssolymos, 1911. május 10. *Berei Mózes.* községi bíró.

Értesítés. A szüzgulyát május 21-én vasárnap d. e. 7 óraker hajtuk ki a legelőre. Kérjük, hogy bejelentett borjuít, kötéllal ellátva — hogy azokat a korlátfához meglehessen kötni megbecsülés és megbélyegzés végett — ez időre a székelyudvarhelyi baromvásárterre behajtani sziveskedjék. A legeltetési díj fele tagoktól 4 darabig 3 K. 70 fillér, nem tagoktól 5 K. 20 fill. a kihajtás-ker fizetendő. Székelyudvarhely, 1911. május hó 10. *Az elnökség.*

Elveszett juhok. Mult április hó 28-ikán Székelykeresztúron a juhvásáron ifj. Rácz Antal hodgyai lakosnak 2 juha elveszett. Egyik szürke szőrű fekete kos báránnyal, a másik szürke szőrű szarvas juh fekete nöstény báránnyal.

Hirdetmény. Csiszér Lajos egei lakosnak f. hó 5-én a homoróddaróczi csordából eltévedt 1 drb. két éves szürkés szőrű borja. Aki felfogta, közölje Ege község előljáróságával. Ege, 1911. május 10. *Konrád, kjegyző.*

Felfogott csikó. Ujszékely községben 1 drb. egy éves pirospej kancza csikó — homlokán csillag, orrán hosszukás fehér stráf — mult hó 24-én Ujszékely községben felfogatott.

Elveszett munkásigazolvány. Czincziri András oroszhegyi lakos az Oroszhegy község előljárósága által 26—1903. szám alatt kiállított munkásigazolványát elvesztette.

Talált bükköny. Folyó hó 9-én a székelyudvarhelyi gabonapiacson egy zsák bükköny maradt hátra, igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségnél

Körözendő egyének. 138. — *Halbaksz József* gyulajovánczai illetőségű elmebeteg folyó évi márczius hó 17-én a biharvármegyei kórház elmebetegosztályáról megszökött. Nyomozandó, feltalálása esetén a biharvármegyei

közkórház elmeosztályára visszaszállítandó és ennek megtörténtéről Biharvármegye alispánja (Nagyvárad) az 5360—911. számra való hivatkozással értesítendő. Nevezett elmebeteg 165 cm. magas, arca óval, halvány, kiálló pofacsontokkal, haja kopasz szőke, szemei kékesek, szemöldöke szőke, orra rendes, bajusza ápolatlan szőke, fogai épek, szemüveggel olvas.

139. — *Simon Márton* 52 éves kolozsvári születésű pék nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 8947—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

140. — *Eötvös Gyula* kereskedő és ennek atyja *Eötvös István* nyomozandók és feltalálásuk esetén lakcímük Nagyvárad város tanácsával az 5852—911. számra való hivatkozással közlendő.

141. — *Székely Józsefné* sz. Váradi Zsuzsi 68 éves györgyfalvi születésű napszámosnő nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 8948—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

142. — *Gaálné, Hlinka Teréz* 28 éves érszadvadkerti születésű nő, díjnok neje nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 8949—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

143. — *Kapusan Piroska* 40 éves kolozsvári születésű cseléd nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 9433—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

144. — *Lángfeld Mari* 64 éves volt kolozsvári lakos nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 8941—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

145. — *Sallay József* 54 éves kolozsvári születésű czukrász nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 8940—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

146. — *Nagy Lajos* asztalosmester (kinek neje Fentzel Róza) nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 6425—911. számra való hivatkozással Nagyvárad város tanácsának megküldendő.

147. — *Özv. Szainel Jánosné* szül. Szemik Juliánna, kiskoru Szemik József anyja, nyomozandó, feltalálása esetén néhai férje illetőségére,

valamint arra nézve, hogy férje elhalálozása óta hol, milyen minőségben és mennyi ideig tartózkodott, kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 2434—911. számra való hivatkozással Ugocsavármegye alispánjának (Nagyszöllös) megküldendő.

148. — *Nagy István* 39 éves kolozsvári születésű kőműves nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 8939—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

149. — *Lázsa (Látszó) András* kőbányamunkás, kiskoru Lázsa Anna és Lukács atyja, a ki a sárosvármegyei Kiszfagyalason született és Nagyszöllösről ismeretlen helyre távozott, nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 2274—911. számra való hivatkozással Ugocsavármegye alispánjának (Nagyszöllös) megküldendő.

150. — *Frisch Árpád* körmenői születésű 28 éves egyén nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 8938—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

151. — *Farkas Lajos* 32 éves kolozsvári születésű fényképész nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 8937—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

152. — *Gabányi Róza*, kiskoru Gabányi István anyja, a ki Patóháza községben 1874-ben született, nyomozandó, feltalálása esetén illetőségi és nevezett gyermek születési viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 3242—911. számra való hivatkozással Debreczen város tanácsának megküldendő.

153. — *Máris Mari* 54 éves kolozsvári születésű cseléd nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 8936—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

154. — *Binder Gizella* 35 éves marosvásárhelyi születésű szobaleány nyomozandó, feltalálása esetén származási és illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 8935—911. számra való hivatkozással Kolozsvár város tanácsának megküldendő.

155. — *Szkrgyik Juliánna*, kiskoru Szkrgyik István, Rezső és Ödön anyja, a ki legutóbb Budapesten lakott, napszámosnő, férje Kis István kőműves, nyomozandó és feltalálása esetén lakcíme Békésvármegye alispánjával (Gyula) a 4941—911. számra való hivatkozással közlendő.